

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

14 juillet 2020

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'arrêté royal
du 16 septembre 2013
fixant une intervention spécifique
dans le coût des contraceptifs
pour les femmes n'ayant pas atteint l'âge
de 21 ans, en vue d'étendre le bénéfice
de l'intervention spécifique dans le coût
des contraceptifs aux femmes
bénéficiant d'une intervention majorée**

**Proposition de loi modifiant l'arrêté royal
du 16 septembre 2013 fixant une intervention
spécifique dans le coût des contraceptifs
pour les femmes n'ayant pas atteint l'âge
de 25 ans, afin d'étendre les remboursements
préférentiels à toutes les femmes**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA SANTÉ ET DE L'ÉGALITÉ DES CHANCES
PAR
MME **Karin JIROFLÉE**

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

14 juli 2020

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het koninklijk besluit
van 16 september 2013 ter vaststelling
van een specifieke tegemoetkoming
in de kostprijs van contraceptiva
voor vrouwen, jonger dan 21 jaar,
teneinde de specifieke tegemoetkoming
voor contraceptiva uit te breiden
naar vrouwen
met een verhoogde tegemoetkoming**

**Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk
besluit van 16 september 2013 ter vaststelling
van een specifieke tegemoetkoming in de
kostprijs van contraceptiva voor vrouwen,
jonger dan 25 jaar, teneinde het recht op de
verhoogde tegemoetkoming uit te breiden tot
alle vrouwen**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR GEZONDHEID EN GELIJKE KANSEN
UITGEBRACHT DOOR
MEVROUW **Karin JIROFLÉE**

**Composition de la commission à la date de dépôt du rapport/
Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag**
Président/Voorzitter: Thierry Warmoes

A. — Titulaires / Vaste leden:

N-VA	Kathleen Depoorter, Frieda Gijbels, Yoleen Van Camp
Ecolo-Groen	Séverine de Laveleye, Barbara Creemers, Laurence Hennuy
PS	Patrick Prévot, Hervé Rigot, Eliane Tillieux
VB	Steven Creyelman, Dominiek Sneepe
MR	Magali Dock, Caroline Taquin
CD&V	Nawal Farih
PVDA-PTB	Thierry Warmoes
Open Vld	Robby De Caluwé
sp.a	Karin Jiroflée

B. — Suppléants / Plaatsvervangers:

Björn Anseeuw, Tomas Roggeman, Darya Safai, Valerie Van Peel
Simon Moutquin, Sarah Schlitz, Jessika Soors, Evita Willaert
Jean-Marc Delizée, Marc Goblet, Sophie Thémont, Laurence Zanchetta
Nathalie Dewulf, Kurt Ravyts, Hans Verreyt
Michel De Maegd, Isabelle Galant, Benoît Piedboeuf
Els Van Hoof
Sofie Merckx, Nadia Moscufo
Tania De Jonge, Goedeke Liekens
Jan Bertels, Kris Verduyck

C. — Membre sans voix délibérative / Niet-stemgerechtigd lid:

cdH	Catherine Fonck
-----	-----------------

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	: Parti Socialiste
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
CD&V	: Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	: socialistische partij anders
cdH	: centre démocrate Humaniste
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	: Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications:		Afkorting bij de numerering van de publicaties:	
DOC 55 0000/000	Document de la 55 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi	DOC 55 0000/000	Parlementair document van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigegekleurig papier)

SOMMAIRE	Pages	INHOUD	Blz.
I. Procédure	4	I. Procedure	4
II. Exposés introductifs	4	II. Inleidende uiteenzettingen	4
III. Discussion des articles et votes	6	III. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen	6

Voir:
Doc 55 1064/ (2019/2020):

001: Proposition de loi de Mme Van Hoof.
002 et 003: Amendements.

Voir aussi:

005: Texte adopté par la commission.
006: Amendements.

Doc 55 1250/ (2019/2020):

001: Proposition de loi de Mmes Soors et Schlitz et consorts.

Zie:
Doc 55 1064/ (2019/2020):

001: Wetsvoorstel van mevrouw Van Hoof.
002 en 003: Amendementen.

Zie ook:

005: Tekst aangenomen door de commissie.
006: Amendementen.

Doc 55 1250/ (2019/2020):

001: Wetsvoorstel van de dames Soors en Schlitz c.s.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ces propositions de loi au cours de ses réunions des 10 mars, 7 juillet et 14 juillet 2020.

I. — PROCÉDURE

Au cours de la réunion du 10 mars 2020, *Mme Els Van Hoof (CD&V)* a demandé que sa proposition de loi DOC 55 1064/001 soit jointe à la proposition de loi DOC 55 1057/001 modifiant l'arrêté royal du 16 septembre 2013 fixant une intervention spécifique dans le coût des contraceptifs pour les femmes n'ayant pas atteint l'âge de 21 ans afin d'accroître l'accessibilité financière des femmes ayant recours à la contraception d'urgence.

Au cours de sa réunion du 7 juillet 2020, la commission a cependant décidé, à la demande de plusieurs membres, de disjoindre ces textes et de les examiner séparément. Lors de la même réunion, *Mme Sarah Schlitz (Ecolo-Groen)* a demandé de joindre la proposition de loi DOC 55 1250/001 à la proposition de loi de Mme Van Hoof.

À la demande des auteurs des propositions de loi et de *Mme Sofie Merckx (PVDA-PTB)*, l'INAMI a été invité à calculer l'incidence budgétaire des deux propositions de loi et de l'amendement de Mme Merckx.

Au cours de la réunion du 14 juillet, il a été décidé de prendre comme base de discussion la proposition de loi DOC 55 1064/001.

II. — EXPOSÉS INTRODUCTIFS

A. Proposition de loi DOC 55 1064/001

Mme Els Van Hoof (CD&V), auteure principale de la proposition de loi DOC 55 1064/001, rappelle que la contraception (à l'exception des préservatifs et des formations à la méthode Sensiplan) est désormais complètement remboursée jusqu'à l'âge de 25 ans. C'est également le cas de la pilule du lendemain, quel que soit l'âge. Dans tous les cas, une prescription médicale est nécessaire pour obtenir ce remboursement.

Il s'agit d'un progrès mais ce n'est pas suffisant. En effet, l'âge moyen des femmes qui demandent une interruption de grossesse était de 28,5 ans en 2017. Selon

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft deze wetsvoorstellen besproken tijdens haar vergaderingen van 10 maart, 7 juli en 14 juli 2020.

I. — PROCEDURE

Tijdens de vergadering van 10 maart 2020 vraagt *mevrouw Els Van Hoof (CD&V)* dat haar wetsvoorstel DOC 55 1064/001 bij het wetsvoorstel DOC 55 1057/001 tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 september 2013 ter vaststelling van een specifieke tegemoetkoming in de kostprijs van contraceptiva voor vrouwen, jonger dan 21 jaar, teneinde noodanticonceptie financieel toegankelijker te maken voor vrouwen, wordt gevoegd.

Tijdens de vergadering van 7 juli 2020 heeft de commissie, op verzoek van meerdere leden, niettemin beslist de teksten los te koppelen en ze afzonderlijk te bespreken. Tijdens diezelfde vergadering vraagt *mevrouw Sarah Schlitz (Ecolo-Groen)* om het wetsvoorstel DOC 55 1250/001 bij het wetsvoorstel van mevrouw Van Hoof te voegen.

Op verzoek van de indieners van de wetsvoorstellen en van *mevrouw Sofie Merckx (PVDA-PTB)* wordt er een berekening van de budgettaire impact van beide voorstellen en van het amendement van mevrouw Merckx aan het RIZIV gevraagd.

Tijdens de vergadering van 14 juli wordt het wetsvoorstel DOC 55 1064/001 als basis voor de bespreking gekozen.

II. — INLEIDENDE UITEENZETTINGEN

A. Wetsvoorstel DOC 55 1064/001

Mevrouw Els Van Hoof (CD&V), hoofdindienster van het wetsvoorstel DOC 55 1064/001, wijst erop dat anticonceptie (met uitzondering van condooms en de opleidingen inzake de Sensiplanmethode) voortaan volledig wordt terugbetaald tot de leeftijd van 25 jaar. Dat geldt ook voor de morning-afterpil, ongeacht de leeftijd. Om die terugbetaling te verkrijgen is in alle gevallen een voorschrift van een arts nodig.

Dat is een vooruitgang maar het is niet genoeg. In 2017 bedroeg de gemiddelde leeftijd van de vrouwen die een zwangerschapsafbreking vragen immers 28,5 jaar.

la Commission nationale d'évaluation des interruptions de grossesse, la tranche d'âge 25-35 ans doit recevoir une attention particulière, y compris sur le plan de la contraception. Celle-ci souligne qu'il est essentiel de renforcer l'information et l'accès à la contraception pour les toutes les femmes précarisées. Cette précarité ne connaît pas de limite d'âge.

C'est la raison pour laquelle, cette proposition de loi vise à étendre l'intervention spécifique dans le coût des contraceptifs, actuellement prévue pour les femmes n'ayant pas atteint l'âge de 25 ans, aux femmes bénéficiant d'une intervention majorée, sans limite d'âge. Cette mesure permettrait de supprimer l'obstacle financier à l'utilisation correcte de contraceptifs afin de prévenir des grossesses non désirées.

B. Proposition de loi DOC 55 1250/001

Mme Sarah Schlitz (Ecolo-Groen) explique que cette proposition de loi a été rédigée après la présentation du rapport de la Commission nationale d'évaluation des interruptions de grossesse et qu'elle donne suite à une série de recommandations contenues dans ce rapport. La proposition de loi vise à étendre à l'ensemble des femmes l'intervention spécifique dans le coût des contraceptifs pour les femmes, qui est actuellement réservée aux femmes n'ayant pas atteint l'âge de 25 ans. Il ressort en effet du rapport de la Commission nationale d'Évaluation que le coût des contraceptifs reste un obstacle pour de nombreuses femmes. On constate toutefois que le nombre d'avortements a fortement diminué chez les femmes de moins de 25 ans, grâce aux interventions disponibles pour cette catégorie d'âge. Les chiffres sont par contre en augmentation chez les femmes de plus de 25 ans.

Le groupe de l'intervenante souhaite dès lors offrir à toutes les femmes un accès aussi large que possible aux contraceptifs. Il entend veiller à ce que les femmes ne doivent plus assumer seules la charge financière de la contraception.

La proposition de loi aborde encore un second aspect, à savoir la contraception d'urgence ou la pilule du lendemain. Les auteures de la proposition de loi souhaitent supprimer l'obligation de présenter une prescription médicale pour obtenir gratuitement la pilule du lendemain. Les femmes susceptibles de bénéficier gratuitement de la contraception d'urgence ne devraient pas être contraintes de se rendre chez le médecin pour l'obtenir. Les auteures jugent cette condition discriminatoire.

Volgens de Nationale Commissie voor de evaluatie van de wet van 3 april 1990 betreffende de zwangerschapsafbreking moet bijzondere aandacht worden besteed aan de leeftijdscategorie 25-35 jaar, ook wat anticonceptie betreft. Die Commissie attendeert erop dat het zeer belangrijk is de informatie over en de toegang tot de anticonceptie te verbeteren voor alle kansarme vrouwen. Kansarmoede kent geen leeftijdsgrenzen.

Daarom beoogt dit wetsvoorstel de thans bestaande specifieke tegemoetkoming voor contraceptiva voor de vrouwen die jonger zijn dan 25 jaar uit te breiden naar de vrouwen die een verhoogde tegemoetkoming ontvangen, zonder dat daarvoor een leeftijdsgrens geldt. Dankzij die maatregel zou de financiële drempel voor een correct gebruik van anticonceptiva worden weggewerkt, met de bedoeling ongewenste zwangerschappen te voorkomen.

B. Wetsvoorstel DOC 55 1250/001

Mevrouw Sarah Schlitz (Ecolo-Groen) legt uit dat het wetsvoorstel is opgesteld na de voorstelling van het rapport van de Nationale Evaluatiecommissie voor zwangerschapsafbreking en het gevolg geeft aan een reeks aanbevelingen in dat verslag. Het wetsvoorstel beoogt de specifieke tegemoetkoming in de kostprijs van contraceptiva voor vrouwen, die momenteel geldt voor vrouwen jonger dan 25 jaar, uit te breiden tot alle vrouwen. Uit het rapport van de Evaluatiecommissie blijkt namelijk dat de kostprijs van contraceptiva nog steeds een drempel vormt voor veel vrouwen. In de leeftijdscategorie tot 25 jaar blijkt dan weer dat het aantal abortussen sterk is afgenomen, dankzij de tegemoetkomingen die voor deze leeftijdscategorie beschikbaar zijn. Bij vrouwen ouder dan 25 jaar nemen de cijfers net toe.

De fractie van de spreekster wil daarom een zo ruim mogelijke toegang tot contraceptiva bieden aan alle vrouwen en ervoor zorgen dat vrouwen niet meer alleen de financiële last voor anticonceptie moeten dragen.

Een tweede aspect dat in het wetsvoorstel wordt besproken is de noodanticonceptie, of de morning-afterpil. De indieners van het voorstel wensen dat een doktersvoorschrift niet meer nodig is om de morning-afterpil gratis te verkrijgen. Vrouwen die in aanmerking komen voor gratis noodanticonceptie zouden hiervoor geen doktersbezoek moeten afleggen. Voor de indieners is deze voorwaarde discriminerend.

III. — DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Intitulé

Mme Els Van Hoof (CD&V) présente l'*amendement n° 17* (DOC 55 1064/003), qui tend à remplacer l'intitulé de la proposition de loi afin de l'aligner sur le texte actuel de l'arrêté royal du 16 septembre 2013 fixant une intervention spécifique dans le coût des contraceptifs pour les femmes n'ayant pas atteint l'âge de 25 ans.

L'amendement n° 17 est adopté à l'unanimité.

Article 1er

Cet article ne donne lieu à aucune observation.

L'article 1er est adopté à l'unanimité.

Art. 2

Mme Sofie Merckx (PVDA-PTB) présente l'*amendement n° 1* (DOC 55 1064/002), qui tend à remplacer les mots "les femmes n'ayant pas atteint l'âge de 25 ans" par les mots "toutes les femmes, quel que soit leur âge". L'auteure explique qu'il ressort du rapport de la Commission nationale d'évaluation de l'interruption de grossesse que le nombre d'avortements augmente chez les femmes de plus de 25 ans. Parmi les femmes de moins de 21 ans, qui bénéficient déjà du remboursement de la contraception, le nombre d'avortements diminue. Même si l'utilisation de la contraception n'exclut pas l'éventualité d'un avortement, il faut, auprès des femmes de plus de 25 ans, continuer à mettre l'accent sur la prévention, en recourant à la contraception. En outre, une vaste étude de l'Université d'Anvers montre que les femmes qui demandent un avortement ne présentent pas un profil sociologique spécifique.

Selon l'avis de l'INAMI, une extension du remboursement à toutes les femmes coûterait entre 26 et 37 millions d'euros. Mme Merckx concède que cette extension entraînera un coût supplémentaire. Cependant, les nombreux avortements qu'elle permettra de prévenir ont également un coût élevé.

Mme Sarah Schlitz et consorts présentent l'*amendement n° 5* (DOC 55 1064/002), qui tend à remplacer l'article. L'amendement tend à supprimer la limite d'âge actuelle de 25 ans et à étendre à toutes les femmes l'intervention spécifique dans le coût de la contraception.

III. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Opschrift

Mevrouw Els Van Hoof (CD&V) dient *amendement nr. 17* (DOC 55 1064/003) in, dat ertoe strekt het opschrift van het wetsvoorstel te vervangen en het in overeenstemming te brengen met de huidige tekst van het koninklijk besluit van 16 september 2013 ter vaststelling van een specifieke tegemoetkoming in de kostprijs van contraceptiva voor vrouwen, jonger dan 25 jaar.

Amendement nr. 17 wordt eenparig aangenomen.

Artikel 1

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

Art. 2

Mevrouw Sofie Merckx (PVDA-PTB) dient *amendement nr. 1* (DOC 55 1064/002) in, dat ertoe strekt de woorden "vrouwen, jonger dan 21 jaar" te vervangen door de woorden "voor alle vrouwen, ongeacht leeftijd". De indienster legt uit dat uit het rapport van de Nationale Evaluatiecommissie voor zwangerschapsafbreking blijkt dat het aantal abortussen toeneemt bij vrouwen boven de 25 jaar. Bij vrouwen onder de 21 jaar, voor wie de anticonceptiemiddelen reeds worden terugbetaald, neemt het aantal abortussen net af. Hoewel zelfs met het gebruik van contraceptiva abortussen niet kunnen worden uitgesloten, moet er bij de vrouwen vanaf 25 jaar toch volop ingezet worden op preventie, door middel van contraceptiva. Uit een grote studie van de Universiteit Antwerpen blijkt bovendien dat vrouwen die een abortus aanvragen geen specifiek sociologisch profiel hebben.

Volgens het advies van het RIZIV zou een uitbreiding van de terugbetaling naar alle vrouwen 26 à 37 miljoen euro kosten. Mevrouw Merckx geeft toe dat deze uitbreiding voor een extra kost zal zorgen. De vele abortussen die men zal kunnen voorkomen hebben echter ook een zware kostprijs.

Mevrouw Sarah Schlitz c.s. dient *amendement nr. 5* (DOC 55 1064/002) in, dat ertoe strekt het artikel te vervangen. Het amendement heeft tot doel de huidige leeftijdsgrens van 25 jaar te schrappen en de specifieke tegemoetkoming in de kostprijs van contraceptiva uit te breiden naar alle vrouwen.

Mme Eliane Tillieux (PS) présente l'amendement n° 9 (DOC 55 1064/003), qui est un sous-amendement à l'amendement n° 5. L'auteure souhaite aller plus loin que les précédents auteurs. Ses amendements tendent à rendre la contraception plus accessible également aux hommes. À l'heure actuelle, les femmes se taillent encore la part du lion en ce qui concerne la responsabilité de la contraception. Pour le groupe PS, il est important que la responsabilité de la contraception soit désormais répartie plus équitablement entre les femmes et les hommes. Il s'agit de la prochaine étape, après le déplacement de la limite d'âge à 25 ans et l'amélioration de l'accessibilité financière de la contraception d'urgence.

L'intervenante note en outre que certaines femmes ne peuvent pas recourir à la contraception pour des raisons médicales. Par ailleurs, de nombreux hommes aimeraient prendre une plus grande part de responsabilité dans la contraception.

Mme Dominiek Snelpe (VB) n'est pas favorable aux amendements ci-dessus. Les avis de l'INAMI montrent que l'extension du remboursement aura un coût considérable. En temps de crise, il n'est pas possible de tout proposer gratuitement.

Le groupe de *Mme Magali Dock (MR)* soutiendra la proposition de loi à l'examen. Toutefois, avant de se prononcer sur d'éventuelles extensions, le groupe souhaite une évaluation des mesures qui vont maintenant être votées ou qui viennent de l'être.

Après le rejet de l'amendement n° 5 lors d'un premier tour de vote, la discussion a été rouverte et *Mme Sarah Schlitz* et consorts ont présenté l'amendement n° 18 (DOC 55 1064/003). Cet amendement tend à porter à 35 ans l'âge limite actuel de 25 ans pour l'intervention dans le coût de la contraception. Cet amendement répond ainsi à une recommandation de la Commission nationale d'évaluation de l'interruption de grossesse.

Mme Kathleen Depoorter (N-VA) estime qu'il est difficile de se prononcer sur l'amendement sans avoir un calcul de son impact budgétaire. Elle n'est pas opposée à une extension, mais souhaite connaître le coût de cette mesure ainsi que le nombre d'avortements qu'elle permettrait d'éviter.

Mme Caroline Taquin (MR) et *Mme Dominiek Snelpe (VB)* souscrivent à ces propos.

Mme Els Van Hoof (CD&V) indique que les femmes vulnérables pourront également bénéficier d'une intervention spécifique dans le coût de la contraception jusqu'à l'âge de 35 ans.

Mevrouw Eliane Tillieux (PS) dient amendement nr. 9 (DOC 55 1064/003) in, dat een subamendement is op amendement nr. 5. De indienster wenst een stap verder te gaan dan de vorige indieners. Haar amendementen hebben tot doel contraceptiva ook toegankelijker te maken voor mannen. Momenteel dragen vrouwen nog steeds het leeuwendeel van de verantwoordelijkheid voor de anticonceptie. Voor de PS-fractie is het belangrijk dat de verantwoordelijkheid voor de anticonceptie voortaan eerlijker wordt verdeeld tussen vrouwen en mannen. Dat is de volgende stap vooruit, na de verschuiving van de leeftijdsgrens naar 25 jaar en het financieel toegankelijker maken van noodanticonceptie.

De spreekster merkt bovendien op dat sommige vrouwen om medische redenen geen anticonceptiemiddelen kunnen gebruiken. Daarnaast zijn er ook heel wat mannen die graag een groter deel van de verantwoordelijkheid voor de anticonceptie op zich zouden willen nemen.

Mevrouw Dominiek Snelpe (VB) is geen voorstander van de bovenstaande amendementen. Uit de adviezen van het RIZIV blijkt dat de uitbreiding van de terugbetaling een flinke kostprijs zal hebben. In tijden van crisis kan men niet zomaar alles gratis aanbieden.

De fractie van *mevrouw Magali Dock (MR)* zal het voorliggende wetsvoorstel steunen. Alvorens zich echter uit te spreken over verdere uitbreidingen, wenst de fractie een evaluatie van de maatregelen die nu gestemd zullen worden of net gestemd zijn.

Nadat bij een eerste stemronde het amendement 5 wordt verworpen, wordt de discussie opnieuw geopend en dient *mevrouw Sarah Schlitz c.s.* het amendement nr. 18 (DOC 55 1064/003) in. Dit amendement heeft als doel om de huidige leeftijdsgrens van 25 jaar voor de tegemoetkoming in de kostprijs van contraceptiva op te trekken naar 35 jaar. Op die manier komt het amendement tegemoet aan een aanbeveling van de Nationale Evaluatiecommissie voor zwangerschapsafbreking.

Mevrouw Kathleen Depoorter (N-VA) vindt het moeilijk om zich uit te spreken over het amendement zonder over een berekening van de budgettaire impact te beschikken. Zij is niet tegen een uitbreiding, maar wenst te weten hoeveel deze maatregel zou kosten en hoeveel abortussen er zouden kunnen worden vermeden.

Mevrouw Caroline Taquin (MR) en *mevrouw Dominiek Snelpe (VB)* sluiten zich daarbij aan.

Mevrouw Els Van Hoof (CD&V) geeft aan dat kwetsbare vrouwen tot 35 jaar ook zullen kunnen genieten van een specifieke tegemoetkoming in de kostprijs.

L'amendement n° 9 est rejeté par 9 voix contre 7 et une abstention.

L'amendement n° 18 est rejeté par 9 voix contre 8.

L'amendement n° 5 est rejeté par 9 voix contre 8.

L'amendement n° 1 est rejeté par 9 voix contre 8.

L'article 2 est adopté, sans modification, à l'unanimité.

Art. 3

Mme Sofie Merckx (PVDA-PTB) présente l'amendement n° 2 (DOC 55 1064/002) qui tend à étendre l'intervention dans le coût des contraceptifs à toutes les femmes, quel que soit leur âge. L'auteure renvoie à la justification de l'amendement.

Mme Sarah Schlitz et consorts présentent l'amendement n° 2 (DOC 55 1064/002) qui tend à remplacer l'article. L'amendement vise à supprimer la limite d'âge actuellement fixée à 25 ans et à étendre l'intervention dans le coût des contraceptifs à toutes les femmes.

Mme Eliane Tillieux (PS) présente l'amendement n° 10 (DOC 55 1064/003), qui est un sous-amendement à l'amendement n° 6, et qui vise à rendre les contraceptifs davantage accessibles aux hommes.

Dans le même ordre d'idées, *Mme Eliane Tillieux (PS)* présente l'amendement n° 11 (DOC 55 1064/003) en vue de supprimer les mots “, à l'exception du préservatif”.

Mme Magali Dock (MR) estime qu'il est important d'aborder la responsabilité des hommes dans la contraception. Elle estime toutefois qu'il faut d'abord parvenir à un changement de mentalités sur la contraception masculine avant de parler de remboursement. Il faut donc avant tout miser sur la sensibilisation. Or, dans ce domaine, le chantier est encore très vaste.

M. Robby De Caluwé (Open Vld) juge positive la proposition du groupe CD&V, mais déplore que certains partis se soient livrés à une surenchère en vue d'ajouter un maximum de groupes cibles. Le groupe de l'intervenant considère que l'accent doit être mis sur une plus grande accessibilité des groupes vulnérables à

Amendement nr. 9 wordt verworpen met 9 tegen 7 stemmen en één onthouding.

Amendement nr. 18 wordt verworpen met 9 tegen 8 stemmen.

Amendement nr. 5 wordt verworpen met 9 tegen 8 stemmen.

Amendement nr. 1 wordt verworpen met 9 tegen 8 stemmen.

Het ongewijzigde artikel 2 wordt eenparig aangenomen.

Art. 3

Mevrouw Sofie Merckx (PVDA-PTB) dient amendement nr. 2 (DOC 55 1064/002) in, dat ertoe strekt de tegemoetkoming in de kostprijs van contraceptiva uit te breiden naar alle vrouwen, ongeacht hun leeftijd. De indienstverwijst naar de toelichting bij het amendement.

Mevrouw Sarah Schlitz c.s. dient amendement nr. 6 (DOC 55 1064/002) in, dat ertoe strekt het artikel te vervangen. Het amendement heeft tot doel de huidige leeftijdsgrens van 25 jaar te schrappen en de tegemoetkoming in de kostprijs van contraceptiva uit te breiden naar alle vrouwen.

Mevrouw Eliane Tillieux (PS) dient amendement nr. 10 (DOC 55 1064/003) in, dat een subamendement is op amendement nr. 6 en contraceptiva toegankelijker wenst te maken voor mannen.

Met datzelfde doel dient *mevrouw Eliane Tillieux (PS)* ook amendement nr. 11 (DOC 55 1064/003) in, ter schrapping van de woorden “met uitzondering van het condoom”.

Mevrouw Magali Dock (MR) denkt dat het belangrijk is om over de verantwoordelijkheid van mannen bij de anticonceptie te spreken. Ze is echter van mening dat er eerst een mentaliteitswijziging met betrekking tot mannelijke anticonceptie moet komen, alvorens te spreken over terugbetalingen. Er moet dus eerst worden ingezet op sensibilisering. Op dat vlak is er nog zeer veel werk te verrichten.

De heer Robby De Caluwé (Open Vld) vindt het voorstel van de CD&V-fractie goed, maar vindt het jammer dat sommige partijen zich hebben gestort in een opbod om nog zoveel mogelijk doelgroepen toe te voegen. De fractie van de spreker denkt dat de klemtoon moet worden gelegd op het toegankelijker maken van anticonceptie

la contraception. Aujourd'hui, on offre gratuitement des choses à des gens qui n'en n'ont pas besoin.

L'intervenant s'étonne surtout de la proposition visant à la gratuité de la contraception masculine. Il craint également qu'au cours des mois et des années à venir, les groupes-cibles ne vont cesser de s'ajouter et qu'on distribuera de plus en plus de choses gratuitement. La facture de toute cette opération sera vraisemblablement transmise à la génération suivante. M. De Caluwé estime que cela n'est pas correct.

Mme Els Van Hoof (CD&V) considère que les soins ne doivent pas être gratuits pour tous, mais que des exceptions doivent être prévues pour des groupes fragilisés. Tel est également le but de sa proposition de loi. Chez les femmes aisées, les pourcentages élevés en matière d'avortement sont davantage liés à de la négligence. Ces femmes appellent d'autres mesures.

Mme Van Hoof estime en outre que les hommes doivent effectivement prendre davantage leurs responsabilités. Les amendements du PS n'ont toutefois pas suffisamment été vérifiés. On ne sait pas clairement ce que coûtera l'élargissement de l'intervention aux hommes. On ne sait pas non plus clairement comment mettre en œuvre la gratuité des préservatifs, ni où les mettre à disposition (dans des pharmacies, des supermarchés, des magasins de nuit?) et ainsi de suite.

Mme Kathleen Depoorter (N-VA) se rallie à cette dernière observation. Elle se demande également comment les amendements du PS seront élaborés en pratique. Mme Depoorter est favorable à un élargissement du remboursement aux femmes avec une intervention majeure. Pour d'autres groupes de femmes, des alternatives existent, qui peuvent être examinées en concertation avec le médecin.

Mme Karin Jiroflée (sp.a) estime que toutes les femmes ont droit à la contraception car chaque femme doit pouvoir être maîtresse de son corps et de sa vie. Elle soutient donc également la plupart des amendements.

Mme Jiroflée est favorable aux amendements du PS, mais estime que la thématique n'a pas encore été suffisamment étudiée. Aucune estimation des coûts n'est disponible à ce jour. De plus, il n'est pas judicieux de limiter l'accès aux préservatifs accessibles. Le groupe sp.a plaide pour une très large accessibilité des préservatifs. Dans la situation actuelle, il n'est donc pas facile pour Mme Jiroflée de décider si elle votera pour ou contre ces amendements.

pour kwetsbare groepen. Nu worden er zaken gratis aangeboden aan mensen die het niet nodig hebben.

De spreker is vooral verbaasd over het voorstel om anticonceptie gratis te maken voor mannen. Hij vreest ook dat er in de loop van de komende maanden en jaren steeds meer doelgroepen zullen worden toegevoegd en er steeds meer gratis zal worden weggegeven. De rekening voor dit alles zal waarschijnlijk worden doorgeschoven naar de volgende generatie. De heer De Caluwé vindt dit niet correct.

Mevrouw Els Van Hoof (CD&V) is van mening dat zorg niet voor iedereen gratis moet zijn, maar dat voor kwetsbare groepen in uitzonderingen moet worden voorzien. Dat is ook het doel van haar wetsvoorstel. Bij vrouwen die bemiddeld zijn, hebben de hoge abortuscijfers eerder te maken met nalatigheid. Voor deze vrouwen moeten andere maatregelen worden getroffen.

Verder vindt mevrouw Van Hoof dat mannen inderdaad meer hun verantwoordelijkheid moeten nemen. De amendementen van de PS zijn echter niet voldoende afgetoetst. Het is niet duidelijk hoeveel een uitbreiding van de tegemoetkoming naar mannen gaat kosten. Het is ook niet duidelijk hoe men condooms gratis kan maken, waar ze dan beschikbaar zullen zijn (in apotheken, supermarkten, nachtwinkels?), enzovoort.

Mevrouw Kathleen Depoorter (N-VA) sluit zich aan bij deze laatste opmerking. Ze vraagt zich ook af hoe de amendementen van de PS in de praktijk zullen worden uitgewerkt. Mevrouw Depoorter is voorstander van een uitbreiding van de terugbetaling naar vrouwen met een verhoogde tegemoetkoming. Voor andere groepen vrouwen zijn er alternatieven beschikbaar, die in overleg met de arts moeten worden bekeken.

Mevrouw Karin Jiroflée (sp.a) is van mening dat alle vrouwen recht hebben op anticonceptie, omdat elke vrouw baas moet kunnen zijn over haar eigen lichaam en over haar eigen leven. Zij steunt de meeste amendementen dus ook.

Mevrouw Jiroflée is de amendementen van de PS wel genegen, maar vindt dat er nog te weinig onderzoek is gebeurd. Er is nog geen kostenraming voorhanden. Bovendien is het geen goed idee om condooms maar beperkt toegankelijk te maken. De sp.a-fractie pleit voor een zeer brede toegankelijkheid van condooms. Mevrouw Jiroflée vindt het in de huidige toestand dan ook niet gemakkelijk om te beslissen of ze voor of tegen deze amendementen zal stemmen.

Mme Catherine Fonck (cdH) souligne que le préservatif n'est pas un médicament et a donc sa place parmi les outils de prévention. Elle se demande si ce sujet ne doit pas être examiné au niveau régional.

Mme Eliane Tillieux (PS) répond que l'intention de son groupe n'est pas d'élaborer déjà tous les détails de la contraception masculine mais d'entamer le débat sur l'égale responsabilité des femmes et des hommes en matière de contraception.

Mme Barbara Creemers (Ecolo-Groen) note que parmi les femmes éligibles à une intervention majorée et les femmes disposant de moyens financiers suffisants, il y a encore un groupe important de femmes pour qui la contraception n'est pas assez accessible aujourd'hui. Pour un grand groupe de femmes, qui manquent de peu de pouvoir bénéficier d'une intervention majorée, 200 euros pour un stérilet, c'est beaucoup d'argent.

Mme Sarah Schlitz (Ecolo-Groen) partage cet avis. Il existe un groupe de femmes qui n'ont pas droit à une intervention majorée, mais qui éprouvent néanmoins des difficultés financières. Par ailleurs, Mme Schlitz soutient la proposition d'étendre l'intervention aux hommes.

Mme Sofie Merckx (PVDA-PTB) se réjouit que plusieurs partis souhaitent suivre les recommandations de la Commission d'évaluation. Le rapport de la Commission préconise également le remboursement de la contraception masculine. Mme Merckx soutient donc cette initiative du groupe PS. Cependant, elle s'étonne que les partis qui insistent toujours sur l'importance de la prévention dans le débat sur l'avortement ne soutiennent pas aujourd'hui la proposition de contraception universelle.

Mme Barbara Creemers (Ecolo-Groen) souscrit aux propos de l'intervenante précédente. Si certains partis veulent vraiment miser sur la prévention, les 37 millions d'euros supplémentaires ne doivent pas leur paraître exorbitants.

Mme Els Van Hoof (CD&V) souligne que le rapport de la Commission d'évaluation indique également que le nombre croissant d'avortements est également dû à une mauvaise utilisation de la contraception. C'est pourquoi son groupe estime qu'il est si important que la loi sur l'interruption de grossesse maintienne que les femmes sont informées sur la contraception.

Mme Els Van Hoof (CD&V) présente l'amendement n° 14 (DOC 55 1064/003). Cet amendement est de nature technique et tend à mettre le texte de la proposition de loi à l'examen en conformité avec la loi du 22 avril 2019 modifiant l'arrêté royal

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) wijst erop dat het condoom geen medicijn is, en dus bij de preventiemiddelen hoort. Ze vraagt zich af of dit onderwerp niet door de regio's moet worden besproken.

Mevrouw Eliane Tillieux (PS) antwoordt dat het niet de bedoeling van haar fractie is om alle details van de mannelijke anticonceptie reeds uit te werken, maar om het debat over de gelijke verantwoordelijkheid van vrouwen en mannen voor de anticonceptie aan te vatten.

Mevrouw Barbara Creemers (Ecolo-Groen) merkt op dat er tussen de vrouwen die in aanmerking komen voor een verhoogde tegemoetkoming en bemiddelde vrouwen nog een grote groep vrouwen te vinden is voor wie anticonceptie vandaag niet toegankelijk genoeg is. Voor een grote groep vrouwen, die net uit de boot vallen voor een verhoogde tegemoetkoming, is 200 euro voor een spiraaltje veel geld.

Mevrouw Sarah Schlitz (Ecolo-Groen) is het daarmee eens. Er bestaat een groep vrouwen die niet in aanmerking komt voor een verhoogde tegemoetkoming, maar toch financiële moeilijkheden heeft. Verder steunt mevrouw Schlitz het voorstel om de tegemoetkoming uit te breiden naar mannen.

Het verheugt *mevrouw Sofie Merckx (PVDA-PTB)* dat verschillende partijen de aanbevelingen van de Evaluatiecommissie wensen op te volgen. Het rapport van de Commissie pleit ook voor de terugbetaling van de mannelijke anticonceptie. Mevrouw Merckx steunt dit initiatief van de PS-fractie dan ook. Het verwondert haar wel dat partijen die in het abortusdebat steeds hameren op het belang van preventie, nu het voorstel voor universele anticonceptie niet steunen.

Mevrouw Barbara Creemers (Ecolo-Groen) treedt de vorige spreekster bij. Als bepaalde partijen echt menen dat zij op preventie willen inzetten, mag de 37 miljoen euro extra geen te grote kost voor hen zijn.

Mevrouw Els Van Hoof (CD&V) benadrukt dat het rapport van de Evaluatiecommissie ook stelt dat het stijgend aantal abortussen ook te wijten is aan een verkeerd gebruik van contraceptie. Daarom vindt haar fractie het zo belangrijk dat in de wet op de zwangerschapsafbreking behouden blijft dat vrouwen geïnformeerd worden over contraceptie.

Mevrouw Els Van Hoof (CD&V) dient amendement nr. 14 (DOC 55 1064/003) in. Het amendement is technisch van aard en strekt ertoe de tekst van het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel in overeenstemming te brengen met de wet van 22 april 2019 tot wijziging van

du 16 septembre 2013 fixant une intervention spécifique dans le coût des contraceptifs pour les femmes n'ayant pas atteint l'âge de 21 ans, afin d'étendre les possibilités de remboursement des contraceptifs et de la pilule du lendemain. Cette loi est entrée en vigueur le 1er avril 2020.

Tous les membres marquent leur accord sur cette modification technique.

Mme Sarah Schlitz et consorts présentent l'amendement n° 19 (DOC 55 1064/003), qui est un sous-amendement à l'amendement n° 6. Cet amendement tend à porter à 35 ans l'âge limite actuel de 25 ans pour intervention dans le coût de la pilule du lendemain. Cet amendement répond ainsi à une recommandation de la Commission nationale d'évaluation de l'interruption de grossesse.

L'amendement n° 10 est rejeté par 9 voix contre 7 et une abstention.

L'amendement n° 19 est rejeté par 9 voix contre 8.

L'amendement n° 6 est rejeté par 9 voix contre 8.

L'amendement n° 14 est adopté à l'unanimité.

Les amendements nos 2 et 11 deviennent par conséquent sans objet.

Art. 4

Mme Sofie Merckx (PVDA-PTB) présente l'amendement n° 3 (DOC 55 1064/002) qui tend à remplacer l'article dans le but de rendre l'intervention spécifique dans le coût des contraceptifs accessible à toutes les femmes, quel que soit leur âge. L'auteure renvoie à la justification de l'amendement.

Mme Sarah Schlitz et consorts présentent l'amendement n° 7 (DOC 55 1064/002) qui tend à remplacer l'article et qui vise à supprimer la limite d'âge actuellement fixée à 25 ans pour bénéficier de l'intervention dans le coût des contraceptifs.

Mme Eliane Tillieux (PS) présente l'amendement n° 12 (DOC 55 1064/003), qui est un sous-amendement à l'amendement n° 7, et qui tend à insérer les mots "et les hommes".

Mme Eliane Tillieux (PS) présente ensuite l'amendement n° 13 (DOC 55 1064/003) qui tend à supprimer la

het koninklijk besluit van 16 september 2013 ter vaststelling van een specifieke tegemoetkoming in de kostprijs van contraceptiva voor vrouwen, jonger dan 21 jaar, teneinde de terugbetalingsmogelijkheden voor contraceptiva en de morning-afterpil uit te breiden. Die wet is in werking getreden op 1 april 2020.

Alle leden gaan akkoord met deze technische aanpassing.

Mevrouw Sarah Schlitz c.s. dient amendement nr. 19 (DOC 55 1064/003) in, dat een subamendement is op amendement nr. 6. Dit amendement heeft als doel om de huidige leeftijdsgrens van 25 jaar voor de tegemoetkoming in de kostprijs van de morning-afterpil op te trekken naar 35 jaar. Op die manier komt het amendement tegemoet aan een aanbeveling van de Nationale Evaluatiecommissie voor zwangerschapsafbreking.

Amendement nr. 10 wordt verworpen met 9 tegen 7 stemmen en een onthouding.

Amendement nr. 19 wordt verworpen met 9 tegen 8 stemmen.

Amendement nr. 6 wordt verworpen met 9 tegen 8 stemmen.

Amendement nr. 14 wordt eenparig aangenomen.

Bijgevolg vervallen de amendementen nrs. 2 en 11.

Art. 4

Mevrouw Sofie Merckx (PVDA-PTB) dient amendement nr. 3 (DOC 55 1064/002) in, dat ertoe strekt het artikel te vervangen, met het doel de specifieke tegemoetkoming in de kostprijs van contraceptiva toegankelijk te maken voor alle vrouwen, ongeacht hun leeftijd. De indienster verwijst naar de toelichting bij het amendement.

Mevrouw Sarah Schlitz c.s. dient amendement nr. 7 (DOC 55 1064/002) in, dat ertoe strekt het artikel te vervangen en tot doel heeft de huidige leeftijdsgrens van 25 jaar voor de tegemoetkoming in de kostprijs van contraceptiva te schrappen.

Mevrouw Eliane Tillieux (PS) dient amendement nr. 12 (DOC 55 1064/003) in, dat een subamendement is op amendement nr. 7, tot invoeging van de woorden "en mannen".

Vervolgens dient *mevrouw Eliane Tillieux (PS)* amendement nr. 13 (DOC 55 1064/003) in, dat ertoe strekt de

limite d'âge de 21 ans et à rendre également les contraceptifs davantage accessibles aux hommes.

Mme Sarah Schlitz et consorts présentent l'amendement n° 20 (DOC 55 1064/003) qui est un sous-amendement à l'amendement n° 7. Cet amendement vise à porter à 35 ans la limite d'âge actuellement fixée à 25 ans pour bénéficier de l'intervention dans le coût des contraceptifs. L'amendement répond ainsi à une recommandation de la Commission nationale d'évaluation de l'interruption de grossesse.

L'amendement n° 12 est rejeté par 9 voix contre 7 et une abstention.

L'amendement n° 20 est rejeté par 9 voix contre 8.

L'amendement n° 7 est rejeté par 9 voix contre 8.

L'amendement n° 3 est rejeté par 9 voix contre 8.

L'amendement n° 13 est rejeté par 9 voix contre 7 et une abstention.

L'article 4 non modifié est adopté à l'unanimité.

Art. 5

Mme Els Van Hoof (CD&V) présente l'amendement n° 15 (DOC 55 1064/003), qui tend à supprimer cet article. Il s'agit d'un amendement d'ordre technique qui vise à mettre le texte de la proposition de loi à l'examen en conformité avec la loi du 22 avril 2019 modifiant l'arrêté royal du 16 septembre 2013.

L'amendement n° 15 est adopté à l'unanimité.

En conséquence, l'article 5 est supprimé.

Art. 6

Mme Sofie Merckx (PVDA-PTB) présente l'amendement n° 4 (DOC 55 1064/002), qui tend à rendre l'intervention spécifique dans le coût des contraceptifs accessible à l'ensemble des femmes, quel que soit leur âge. L'auteure renvoie à la justification de l'amendement.

Mme Sarah Schlitz et consorts présentent l'amendement n° 8 (DOC 55 1064/002), qui tend à remplacer

leefijdgrens van 21 jaar te schrappen en contraceptiva ook toegankelijker te maken voor mannen.

Mevrouw Sarah Schlitz c.s. amendement nr. 20 (DOC 55 1064/003) in, dat een subamendement is op amendement nr. 7. Dit amendement heeft als doel om de huidige leeftijdsgrens van 25 jaar voor de tegemoetkoming in de kostprijs van contraceptiva op te trekken naar 35 jaar. Op die manier komt het amendement tegemoet aan een aanbeveling van de Nationale Evaluatiecommissie voor zwangerschapsafbreking.

Amendement nr. 12 wordt verworpen met 9 tegen 7 stemmen en een onthouding.

Amendement nr. 20 wordt verworpen met 9 tegen 8 stemmen.

Amendement nr. 7 wordt verworpen met 9 tegen 8 stemmen.

Amendement nr. 3 wordt verworpen met 9 tegen 8 stemmen.

Amendement nr. 13 wordt verworpen met 9 tegen 7 stemmen en een onthouding.

Het ongewijzigde artikel 4 wordt eenparig aangenomen.

Art. 5

Mevrouw Els Van Hoof (CD&V) dient amendement nr. 15 (DOC 55 1064/003) in, ter schrapping van het artikel. Het amendement is technisch van aard en strekt ertoe de tekst van het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel in overeenstemming te brengen met de wet van 22 april 2019 tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 september 2013.

Amendement 15 wordt eenparig aangenomen.

Bijgevolg wordt artikel 5 geschrapt.

Art. 6

Mevrouw Sofie Merckx (PVDA-PTB) dient amendement nr. 4 (DOC 55 1064/002) in, dat ertoe strekt de specifieke tegemoetkoming in de kostprijs van contraceptiva toegankelijk te maken voor alle vrouwen, ongeacht hun leeftijd. De indienster verwijst naar de toelichting bij het amendement.

Mevrouw Sarah Schlitz c.s. dient amendement nr. 8 (DOC 55 1064/002) in, dat ertoe strekt het artikel te

l'article. Cet amendement vise, d'une part, à supprimer la limite d'âge et, d'autre part, à mettre fin à l'obligation de présenter une prescription médicale pour pouvoir obtenir gratuitement la pilule du lendemain. Le groupe de l'intervenante estime que l'obligation de se rendre préalablement chez le médecin constitue un obstacle trop important.

Mme Eliane Tillieux (PS) souligne qu'une solution a déjà été trouvée à ce problème. La proposition de loi 1057 remplace en effet le système dans lequel les femmes doivent avancer un montant qui leur sera ensuite remboursé par les mutualités par un système dans lequel le pharmacien demande lui-même le remboursement. Cet amendement est donc superflu.

Mme Barbara Creemers (Ecolo-Groen) réfute cet argument. La proposition de loi 1057 concerne uniquement la pilule du lendemain la moins chère. L'instauration du tiers payant permet de réduire le coût de cette pilule d'un montant de 9 euros. En revanche, un ticket modérateur de 16 euros est encore dû pour une pilule plus chère, qui offre une protection jusqu'à cinq jours après la relation sexuelle.

Mme Kathleen Depoorter (N-VA) souligne que ce n'est pas parce que la pilule est plus chère qu'elle est meilleure. Les pilules plus coûteuses laissent davantage de temps pour se rendre à la pharmacie, mais elles impliquent également une charge hormonale plus lourde. Il est préférable de responsabiliser les femmes et de les faire opter pour la pilule standard, qui fonctionne parfaitement dans les 72 heures suivant le contact sexuel.

Mme Catherine Fonck (cdH) soutient la proposition de loi. Elle estime, elle aussi, que pour pouvoir éviter la plupart des avortements, il faut miser fortement sur la prévention. 78 % des femmes qui ont une IVG ne sont pas sous contraceptif ou ont une utilisation incorrecte de la contraception. Cela démontre que la prévention doit être améliorée. Ce n'est pas qu'une question de coût. C'est une responsabilité forte des communautés et des régions.

Mme Fonck souscrit à l'idée d'améliorer l'accès à la pilule du lendemain. En effet, il vaut mieux prendre cette pilule que de devoir subir un avortement un peu plus tard. Le coût est un élément qui participe aussi à l'accessibilité. Lier le remboursement à la prescription médicale pose problème.

L'intervenante souligne toutefois qu'il faut veiller à ce que les femmes ne commencent pas à considérer la

remplacer. Cet amendement vise, d'une part, à supprimer la limite d'âge et, d'autre part, à mettre fin à l'obligation de présenter une prescription médicale pour pouvoir obtenir gratuitement la pilule du lendemain. Le groupe de l'intervenante estime que l'obligation de se rendre préalablement chez le médecin constitue un obstacle trop important.

Mevrouw Eliane Tillieux (PS) wijst erop dat er voor dit probleem reeds een oplossing is gevonden. Dankzij het wetsvoorstel 1057 moeten vrouwen geen bedrag meer voorschieten, dat zij dan later terugbetaald krijgen door de mutualiteiten, maar zal de apotheker zelf de terugbetaling aanvragen. Dit amendement is dus overbodig.

Mevrouw Barbara Creemers (Ecolo-Groen) weerlegt dit. Het wetsvoorstel 1057 heeft enkel betrekking op de goedkoopste morning-afterpil. Door de invoering van de derdebetalersregeling valt voor deze pil een kost van 9 euro weg. Voor een duurdere pil, die tot vijf dagen na het seksueel contact bescherming biedt, moet de vrouw toch nog 16 euro remgeld betalen.

Mevrouw Kathleen Depoorter (N-VA) geeft aan dat duurder niet automatisch "beter" betekent. Bij een duurdere pil heb je langer de tijd om naar de apotheek te gaan, maar ook een zwaardere hormonale belasting. Het is beter om vrouwen te responsabiliseren en hen te doen opteren voor de standaardpil, die perfect werkt binnen de 72 uur na het seksuele contact.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) steunt het wetsvoorstel. Zij is het ermee eens dat men, om het merendeel van de abortussen te voorkomen, zeer sterk moet inzetten op preventie. 78 % van de vrouwen die een vrijwillige zwangerschapsonderbreking ondergaan, gebruiken geen voorbehoedmiddel of gebruiken de contraceptie op de verkeerde manier. Dat toont aan dat de preventie moet worden verbeterd. Daarbij is het niet de kostprijs die telt. Het is een verantwoordelijkheid van de gemeenschappen en de gewesten.

Mevrouw Fonck is het ermee eens dat er nog moet worden gewerkt aan de toegankelijkheid van de morning-afterpil. Het is immers beter om deze pil te gebruiken dan een tijdje later over te moeten gaan tot een abortus. De kostprijs is ook een element dat van belang is voor de toegankelijkheid van de morning-afterpil. Het is problematisch om de terugbetaling enkel toe te laten na voorlegging van een doktersvoorschrift.

Mevrouw Fonck geeft mee dat men er wel over moet waken dat vrouwen de morning-afterpil niet als hun

pilule du lendemain comme un moyen de contraception à utiliser quotidiennement. Cette pilule entraîne en effet une lourde charge hormonale et elle ne peut être utilisée qu'à titre exceptionnel. Il s'indique donc de garantir un bon accompagnement par le pharmacien, éventuellement en concertation avec le médecin généraliste. Le pharmacien peut jouer un rôle pour s'assurer que, pour les femmes qui prennent des pilules du lendemain de façon régulière, elles soient encouragées à prendre un contraceptif habituel.

Sur le principe, Mme Fonck est favorable à ce que l'absence de prescription n'empêche en rien l'accessibilité physique et l'accessibilité financière.

Mme Dominiek Snelpe (VB) n'est pas favorable à l'idée de mettre la pilule du lendemain à disposition sans prescription. Il ne s'agit pas d'une simple aspirine, mais d'une pilule qui perturbe fortement la régulation hormonale.

Mme Sarah Schlitz (Ecolo-Groen) précise que l'amendement présenté a plutôt pour objectif de supprimer la visite chez le médecin. Cela permet de lever un obstacle psychologique – beaucoup de jeunes femmes sont gênées de devoir demander la pilule du lendemain à leur médecin généraliste – et d'éviter aux femmes de devoir payer le ticket modérateur lié à cette visite.

Mme Eliane Tillieux (PS) rappelle que la proposition 1057 permet précisément aux femmes de se rendre à la pharmacie sans prescription et sans devoir avancer le ticket modérateur.

Mme Els Van Hoof (CD&V) présente l'amendement n° 16 (DOC 55 1064/003), qui tend à remplacer l'article. Il s'agit d'un amendement d'ordre technique qui vise à mettre le texte de la proposition de loi à l'examen en conformité avec la loi du 22 avril 2019 modifiant l'arrêté royal du 16 septembre 2013.

L'amendement n° 8 est retiré.

L'amendement n° 16 est adopté à l'unanimité.

En conséquence, l'amendement n° 4 devient sans objet.

Art. 7

Cet article ne donne lieu à aucune observation.

L'article est adopté à l'unanimité.

alledaagse anticonceptie gaan gebruiken. De morning-afterpil zorgt immers voor een zware hormonale belasting en mag enkel bij uitzondering worden gebruikt. Een goede begeleiding door de apotheker, eventueel samen met de huisarts, is dus aangewezen. De apotheker kan hierbij een belangrijke rol spelen en ervoor zorgen dat vrouwen die de morning-afterpil regelmatig nemen, aangemoedigd worden om een gewoon voorbehoedsmiddel te gebruiken.

Mevrouw Fonck is er principieel voorstander van dat het ontbreken van een voorschrift geen obstakel mag vormen voor de fysieke en financiële toegankelijkheid van de morning-afterpil.

Mevrouw Dominiek Snelpe (VB) is geen voorstander van de beschikbaarheid van de morning-afterpil zonder voorschrift. Deze pil is geen eenvoudige aspirine, maar zorgt ervoor dat de hormoonhuishouding helemaal overhoop wordt gehaald.

Mevrouw Sarah Schlitz (Ecolo-Groen) verduidelijkt dat de bedoeling van het ingediende amendement eerder is om het doktersbezoek af te schaffen. Dit haalt een psychologische drempel weg – jonge vrouwen voelen vaak een zekere gene om een morning-afterpil te vragen aan de huisdokter – en zorgt er ook voor dat vrouwen het remgeld voor het doktersbezoek niet moeten betalen.

Mevrouw Eliane Tillieux (PS) herinnert eraan dat het voorstel 1057 het net mogelijk maakt voor vrouwen om zonder voorschrift naar de apotheek te gaan, zonder het remgeld voor te moeten schieten.

Mevrouw Els Van Hoof (CD&V) dient amendement nr. 16 (DOC 55 1064/003) in, dat ertoe strekt het artikel te vervangen. Het amendement is technisch van aard en strekt ertoe de tekst van het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel in overeenstemming te brengen met de wet van 22 april 2019 tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 september 2013.

Amendement nr. 8 wordt ingetrokken.

Amendement nr. 16 wordt eenparig aangenomen.

Bijgevolg vervalt amendement nr. 4.

Art. 7

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Het artikel wordt eenparig aangenomen.

L'ensemble de la proposition de loi, telle qu'elle a été modifiée, est adopté par vote nominatif à l'unanimité.

Le résultat du vote nominatif est le suivant:

Ont voté pour:

N-VA: Kathleen Depoorter, Frieda Gijbels, Yoleen Van Camp;

Ecolo-Groen: Barbara Creemers, Séverine de Laveleye, Sarah Schlitz;

PS: Patrick Prévot, Hervé Rigot, Eliane Tillieux;

VB: Dominiek Sneppe, Annick Ponthier;

MR: Magali Dock, Caroline Taquin;

CD&V: Els Van Hoof;

PVDA-PTB: Sofie Merckx;

Open Vld: Robby De Caluwé;

sp.a: Karin Jiroflée.

Ont voté contre:

Nihil.

Se sont abstenus:

Nihil.

La rapporteuse,

Karin JIROFLÉE

Le président,

Thierry WARMOES

Par conséquent, la proposition de loi DOC 55 1250 jointe à la discussion devient sans objet.

Het gehele wetsvoorstel wordt, aldus geamendeerd, bij naamstemming eenparig aangenomen.

Het resultaat van de naamstemming is als volgt:

Hebben voorgestemd:

N-VA: Kathleen Depoorter, Frieda Gijbels, Yoleen Van Camp;

Ecolo-Groen: Barbara Creemers, Séverine de Laveleye, Sarah Schlitz;

PS: Patrick Prévot, Hervé Rigot, Eliane Tillieux;

VB: Dominiek Sneppe, Annick Ponthier;

MR: Magali Dock, Caroline Taquin;

CD&V: Els Van Hoof;

PVDA-PTB: Sofie Merckx;

Open Vld: Robby De Caluwé;

sp.a: Karin Jiroflée.

Hebben tegengestemd:

Nihil.

Hebben zich onthouden:

Nihil.

De rapporteur,

Karin JIROFLÉE

De voorzitter,

Thierry WARMOES

Bijgevolg is het aan de bespreking toegevoegde wetsvoorstel DOC 55 1250 zonder voorwerp.